

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio II. De ipsa Mistione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

ille non est in summo siccus. Ignis autem qui ex terra oriuntur, referuntur in mineralia, quæ fol in visceribus terræ operatur, & materiam, concipiendo igni aptam.

QUÆSTIO II.

De ipsa Mistione.

DUO hic præcipue attingentur. Imprimis natura ipsius Mistionis, deinde an Mistum deponat in se actualem, an virtualem remanentiam Elementorum.

DIFFICULTAS I.

An, Quid, & Quarum Conditionum Mistio?

QUOD Quæstionem, An detur Mistio; communis sententia illam admittit. Tum quia experimur ex variis Mistionibus varia generari. Tum quia ut ait recentior Suarez data causa, & non impedito effectu, sequitur effectus; datur autem causa Mistionis, nempe mutua contrariorum actio, & non apparet impedimentum effectus. Tum quia non omnia, quæ in orbe sunt, sunt aut terra, aut aqua, aut ignis, aut ær. Ergo dantur aliqua præter hæc, & hæc vocantur Mistæ, cum suo modo contineant etiam illa priora.

Quando autem dicitur Mistæ ideo non dari, quia fierent ab elementis, ab elementis autem fieri non possunt, cum sint nobiliora illis, nobilior autem ab ignobiliore non fit: id non convincit, nam in eo in quo fiunt, non sunt nobiliora Mistæ elementis, quanquam effectus æquivocus, potest esse nobilior sua causa. Sed quicquid sit de hoc, Mixta excedunt præ elementis ratione formæ, quam tamen non producant elementa, sed aliud principium.

Quoad quæstionem: Quid sit Mistio?

Mistionem definit Aristoteles. Primo de generatione, textu vigesimo: quod sit mistibilium alteratorum unio. Videtur hæc descriptio non esse bona. Ratio, quia de hoc ipso quæritur, quid sit hoc ly mistibilium, & qui ignorat mistionem, ignorat mistibile, concedo quidem posse descriptionem procedere per causam, sed tunc quando ipsa causa aliunde est nota, aliunde autem ignoratur causa mistionis.

Quando autem alii ad salvandam definitionem, ad id recurrunt, quod ly *Unio*, positum in definitione, supponat pro generatione substantiali, terminata ad inductionem formæ misti, in materiam, mistibilium, sufficienter præparatam, alteratam, continuatam. Id etiam non convincit, quia quærere restat, quid est non quidem generatio substantialis, hæc enim alibi supponitur definita, sed quid significat generatio substantialis ly *Misti*.

EXPLICATUR I. Mistio ab aliis apud Oviedo. Quod scil. mistio sit generatio corporis re-

sultantis ex contrariorum congressu. *Hæc Explicatio*

NON SATISFACIT. Quia ut sonat definitio hæc accepta, supponit potius debere fieri congressum elementorum, & pugnam, antequam dicatur fieri mistum; quod est falsum: quia potest bene ab ipsomet Deo immediate produci, & revera potest esse mistum, quamvis non ex pugna contrariorum. Deinde cum mistio sit aliqua generatio, sicut generatio non debet dici generatio corporis, sed potius generatio totius, sic & mistio non debet dici generatio corporis, sed generatio totius.

EXPLICAT 2. Ariaga: quod mistio sit duorum corporum alteratorum unio. *Hæc descriptio*

NON SATISFACIT: quia alteratio videtur debere præcedere mistionem, quæ tamen præcedentia ut dixi ad mistionem non requiruntur; mistum item præsens quatuor includit elementa, non ergo debet esse duorum corporum unio. Ut hæc descriptio aliæque similes, imò & Aristotelica definitio explicari possit, & ab impugnationibus allatis defendi.

SUPPONO I. *Triplicem in presenti mistionem cogitare possumus.* Primo corporum notabiliter discretum numerum constituentium, quando intra idem spatium includuntur, & sic v. g. miscetur triticum cum pis. Secundo mistio est corporum continuatorum fluidorum simultanea permeatio, & hac ratione aqua miscetur vino. Tercio prout hic de mistione agitur, vicus resultat aliquid ex elementis.

SUPPONO 2. *Mistionem ipsam, prout hic de illa agitur dupliciter spectari posse.* Primo pro actione, ex qua resultat mistum, & hæc adhuc duplex spectari potest; scil. ipsorum elementorum inter se, & de hac idem dicendum, quod de reactione & repassione; vel certe sumi potest actio extrinseci, quæ ipsa actio extrinseci agentis, duplex spectari potest.

Primo, applicativa nonnisi elementorum, & de hac in presenti nulla est difficultas, vel certe productiva ipsius formæ misti, & de hac ita discurrendum ac de reliquis generationibus.

Secundo sumi potest mistio pro ipsa ratione formali, & ut quo, & hæc non aliud est, quam ipsa unio, de qua proportionaliter loquendum sicuti sumus locuti de unione substantiali.

Tercio sumi potest pro ipso termino seu ratione formali ut quod: de sic sumpta mistione, ita in pluribus discurrendum, sicut de toto composito. Utroque hoc posteriori modo sumpta mistio in presenti considerari debet.

SUPPONO 3. *Ly mistibilium ly unibilium & alios terminos tripliciter adhuc spectari posse.* Primo pro eo quod alteratum non est v. g. sed alteratur. Secundo pro eo quod jam v. g. non alteratur actu sed alteratum est. Tercio sumi potest pro ratione communi ad hæc membra, quod alteratum est, vel alterabitur. *His suppositis*

EXPLI-

EXPLICATUR mistio. Pro ratione formali, ut quo sumpta, quod sit mistibilium alteratorum unio. Ita Aristoteles: Et deinde, quia formalis ut quo missionis, non est aliud, nisi ratio per quam mistum ut quod constituitur, jam autem mistum ut quod, non alio ut quo constituitur nisi unione, & quia hoc quod hic definitur est mistio ut sic accepta, quando ponitur *Ly mistibilium*, non ponitur definitum in definitione, quia hoc definitum in presenti est ratio formalis ut *Quo*, non autem ut *quod*, quale est mistum. Ipsa autem mistio pro termino ad quem, seu ipsum mistum, est totum substantiale ex elementis alteratis constitutum; Unde si queratur, quid sit mistibilium alteratorum unio, bene ista mistibilitas per constitutionem ex elementis alteratis describetur.

Quod attinet ad conditiones Missionis.

Prima Condicio est. Ut non sit mistio secundum accidentia in eodem subiecto existentia, sed secundum ea, quibus competit esse completas substantias. Condicio hæc sumitur ex 1. de Generatione textu 28. propter defectum huius conditionis, materia & forma non dicuntur misceri, neque enim sunt completæ substantiæ, albedo item & nigredo.

Secunda Condicio. Ut mistibilia sint mutuo activa & passiva alterative, adeoque habeant communem materiam & accidentia. Unde duo Angeli si secum unirentur, non essent mistum, quia nec communem materiam nec alterativa accidentia habent. Sumitur id ex textu 87.

Tertia Condicio. Ut propter faciliorem missionem mistibilia sint divisibilia in partes exiguas, sumitur hæc conditio ex textu 84. defectu huius conditionis adamas non miscetur facile, cum aliis corporibus.

Quarta Condicio. Ut sint proportionata corpora ipsa, in ratione agendi, ex textu 88. & 89. defectu huius conditionis, si aqua guttam rogo infundas, non fit mistio.

Quinta Condicio. Ut mistibilia, possint ex quacunque misti parte generari, est conditio ex textu 47. Ratio quia ex quacunque parte non generarentur, jam supponeretur illa pars, non esse mistum.

DIFFICULTAS II.

Quomodo elementa maneat in Mistio.

Duplex est hac in parte sententia; alii dicunt formaliter entitateque sua retenta, esse in misto. Id docent ordinariè Medici quibus adhæsit Dandinus lib. 2. de anima digressione 8. Alia sententia docet elementa manere nonnisi virtualiter, hoc est, ratione qualitatum debitarum elementis, quæ restrictæ & temperatæ inibi sunt, estque communis reliquorum.

DICENDUM est. *Elementa manere nonnisi Virtute in misto.*

PROBATUR 1. Auctoritate Aristotelis de Generatione textu 84. & 89. & 2. de Generatione textu quadragesimo septimo & 2. de partibus animalium capite primo. Ratio ejusdem est. Elementa sunt omnium rerum principia prima, manereque debent in re genita, si enim non manerent, non essent prima principia, compositiva omnium, si manent, debent manere nonnisi virtute, quia aliàs non daretur vera generatio, sed solum alteratio, si enim erit aer, inquit Aristoteles 2. de Generatione textu 31. siquidem permanet, alteratio erit non generatio.

PROBATUR 2. Communi argumento. Vel formæ elementorum manent in eadem parte subiecti, hoc est materiæ, vel in diversis partibus. Neutrum dici potest; non secundum. Tum quia sequeretur quod nullius misti materia esset continua, nam ita distincta continuari non possunt, absurdum etiam est dicere, quod aurum purum, heterogeneas partes habeat, sequereturque contra Aristotelem 2. de Generatione textu 47. quod non ex qualibet parte misti segregari possent elementa, nec posset illud mistum, nisi ratione totius dici mistum; non autem ratione partium, haberetque se ratio misti sicut decem, quod singulis, suis partibus non convenit, sequereturque ulterius quod illud mistum, & esset arbor v.g. & aqua, quia utriusque haberet formam substantialem, nec jam pars misti appellabitur mistum contra Aristotelem 1. de Generatione textu 86. Non potest etiam dici primum, quia aliàs duabus formis substantialibus; una eademque materia informaretur.

PROBATUR 3. Vel in misto præter formas substantiales elementorum datur forma distincta realiter à prioribus, quæ sit forma misti, vel non datur; neutrum dici potest; quod ipsum probatur, si enim non datur præter formas substantiales elementorum, distincta realiter forma misti: Ergo nullæ res sunt distinctæ speciei, quia omnes habent easdem formas específicas, & nihil insuper substantiale specificum est in uno misto, quod non sit in alio, si autem insuper datur forma misti: Ergo non dantur formæ elementorum. Quod ipsum probatur; quia vel potest præstare totum id illa forma, quod præstarent elementa, vel non potest, si potest, ergo otiosa erunt ipsa elementa, si non potest. Ergo illa forma & esset forma misti, ut supponitur, & non esset forma misti: Quia sicut forma ignis, quæ non potest præstare id quod præstat forma aquæ, est forma nonnisi simplex, nec est forma misti, ita nec illa forma misti, erit forma misti; Nec apparet undenam transeat in denominationem, & esse formæ misti.

RESPONDEBIS, formam misti, se solam non posse præstare, quod præstant formæ substantiales elementorum; sed indigere formis illorum, tanquam dispositionibus.

CON-

CONTRA ERIT: Quia non est ratio, cur non sit contenta forma misti, solis qualitatibus elementorum, pro dispositione. Tum quia non est explicabile, an illarum dispositiones, sint in tota materia, an tantum in parte materiae. Tum quia talis collocatio formarum elementarium, vel est in homogeneis. Vel tantum in heterogeneis, si tantum in heterogeneis: Ergo ratio misti quae talis, salvari potest sine his elementis; cum ratio misti salvari possit in homogeneis. Si etiam in homogeneis. Ergo non erit jam homogeneum, quia involvit tot heterogeneitates formarum.

DIFFICULTAS III.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR 1. Auctoritas Aristotelis.

Prima est ex Metaphysicis ex 5. Metaphysicorum Textu 4. & 7. Metaphysicorum Textu 60. ubi definitur elementum esse id ex quo quidpiam fit, cum insit.

RESPONDETUR. Sufficere ut insit virtualiter, & quoad qualitates, ineritque misto elementum quoad suas virtutes.

Secundus Locus est. Quia sicut docet Aristoteles primi Physicorum Textu 83. Materiam inesse actu iis quorum est materia, ita secundi Physicorum Textu 31. dicitur, elementa esse materiam misti.

RESPONDETUR. Mistum habere materiam physicam, elementa autem sunt materia illius insuper, secundum suos qualitates spectata.

Tertius Locus est. Ex libro de caelo ubi 3. caeli Textu 63. docet elementa non retinere in misto propriam figuram.

RESPONDETUR. Inde non sequi, quod retineant suam Entitatem, quando autem 1. Caeli Textu 1. & 2. docet, mista moveri predominantis elementi motu, sufficienter ille locus intelligi potest, de Praedominio non secundum Entitatem, sed secundum qualitates.

Quartus Locus est. Ex libris de Anima ubi 2. de Anima Textu 39. dicit Aristoteles nisi Anima esset in corpore, fore ut elementa distraherentur, & propria loca capefferent; & Textu 62. quaeritur: cur elementa in sensu existentia, non sentiunt quae omnia supponunt dari actu elementa in misto.

RESPONDETUR. Primum Textum procedere contra Empedoclem, qui viventibus animam negabat, & dicebat plantas radicari, quia a terra ad centrum propelluntur, ramos vero se attollere quia ab igne sursum attolluntur. Secundus autem locus inquitur cur qualitates elementorum non sentiant; inde autem nihil evincitur contra conclusionem.

Quintus Locus est. Ex 1. De Penetratione Textu 34. ubi negat lignum cum igne misceri, qui lignum dum comburitur, vertitur in formam ignis: Ergo supponit ad misionem requiri ut mistibilia retineant formas.

RESPONDERI potest; non ideo precise lignum non misceri cum igne, quia corrumpitur, sed quia vertitur in ignem, & non in aliquid tertium commune, ut debet fieri in misto. Quando autem textu 84. docet: posse elementa separari a misto, intelligendus est, non de separatione locali, sed de Generatione, eo quod in misto sint tanquam in medio communi, in quo virtualiter, ratione qualitatuum continentur elementa. Dicit autem quod separari possint, non autem generari, ut ostendat diverso modo generari elementa ex elementis, diverso ex mistis. Nam universaliter quando elementum generatur ex elemento, non est necesse ut qualitates generandi, quoad utramque combinationem contineat in se elementum, sicut continetur in misto. Quando autem textu 90. dicitur ibidem, quod mistio sit elementorum alteratorum & non corruptorum mistio id non convincit; nam hoc solum vult Aristoteles, scilicet ipsas illas qualitates alteratas, & refractas esse debere, nec dicit simpliciter elementa corrumpi, cum quoad virtutes contineantur in misto.

OBJICIUNTUR 2. aliqua principia.

Primum est, quod ex qualitatibus colligatur esse alicubi aliqua forma, & sic ex qualitatibus & dispositionibus arboris, colligitur Cedrum esse arborem. Ergo cum per nos maneat qualitates elementorum in misto, poterit colligi manere formas.

Secundum Principium est, quia forma eo usque durat, quousque habet suas dispositiones, elementa autem habent suas dispositiones in misto.

RESPONDETUR utrique principio: quod qualitates & dispositiones non quomodocunque sumptae arguant formam, alias cum accidentia quae erant in genito, maneat in corrupto, deberemus asserere, quod simul sit corrupta & genita forma. Tunc ergo qualitates & dispositiones arguunt formam substantialem, quando habentur ultimae dispositiones & in mensura requisita, cum tamen in misto virtutes elementorum sint refractae.

OBJICITUR 3. Mistio est elementorum unio. Unio autem arguit existentiam unibilium.

RESPONDETUR. Talis arguitur existentia unibilium ex unione, qualis supponitur esse unio. Et quia supponitur esse unio, non nisi ratione qualitatuum elementarium attemperatarum, etiam non nisi illae qualitates manere debebant.

OBJICITUR 4. Res in quae resolvitur, ex his & componitur. Mistum autem resolvitur in elementa.

RESPONDETUR. Resolvi hominem in elementa non proprie, sicut dum fit resolutio in materiam & formam: sed improprie; quia tum primum ex misto generantur. Unde quando stillat arbor, non est illic aqua elementaris, nec spiritus in animali sunt realiter ignis.

Obji-

OBJICITUR 5. Cum elementa miscentur aut nullum elementum vincit, & tunc non dabitur vera mistio, aut vincit, & tunc non dabitur mistum, sed tantum erit elementum quod vincit. Ergo debent omnia vincere, & sic omnia propriam formam producent in materia misti. Ergo formæ illorum manebunt in misto.

RESPONDETUR. Quod vincant omnia elementa in misto, ratione qualitatuum elementis debitarum, quæ etiam qualitates manent in misto, à forma autem accedente misti vincuntur vel maxime, quæ etiam manet in misto.

QUESTIO III.

De proprietatibus misti.

NOMINE proprietatum primarum misti, accipiendæ hic sunt qualitates, quas principia misti, hoc est elementa, misto adferunt. Nomine autem qualitatuum secundarum, veniunt virtutes motivæ elementorum, quæ non ideo secundæ appellantur, eò quod ex primarum qualitatuum pugna & mixture veniant, sicut veniunt colores, sed quia supponunt primas qualitates, & ad earum variationem variantur. Hæ autem virtutes elementorum, motivæ ad capiendum locum, sunt gravitas & levitas.

Nomine autem gravitatis & levitatis, veniunt principia, quorum primū inclinatur sursum, secundum autem inclinatur deorsum, vel attenditur phrasi Aristotelis ex primo cœli textu 1. & 4. cœli textu 6. Grave est quod ferri natum est ad mediū, hoc est ad centrum mundi. Leve autem, quod ferri natum est ad extremum, seu sursum, quæ descriptio distinguit dictas qualitates ab impulsu: quia hic non est determinatus ad motum sursum tantum, vel tantum ad motum deorsum, cum possit vel circulariter, vel per lineam rectam procedere. Distinguit item à virtute motus animalium, quia hæc est principium motus progressivæ, subditur appetitui &c. quod non ita se habet in gravitate & levitate.

DIFFICULTAS I.

An gravitas & levitas sint qualitates distinctæ realiter.

COMUNIS sententia tenet esse distinctas realiter, negat Valefius, Ariaga, Pontius.

DICENDUM est, *Gravitatem esse qualitatem distinctam realiter à substantia*, adeoque verum accidens Physicum.

Pensanda sunt argumenta pro hac sententia.

Primum Argumentum commune adferri solet. Quia in Eucharistia, datur gravitas panis, & tamen non datur substantia panis.

RESPONDET Ariaga, non dari formaliter gravitatem, seu formam gravitatis, sed tantum effectum ponigravitatis, hoc est impulsus.

INSTAT I. recentior Suarez. Eodem jure

dicere possemus illic non manere colorem & saporem.

RESPONDET Ariaga, non debere ponderari quæ sint accidentia, vel substantia rei (his exceptis quæ sensu percipiuntur) ex mysterio Eucharistiæ, sed ex aliis principiis Physicis; cognito autem quæ sint accidentia, debemus universaliter dicere, ea omnia manere in venerabili Sacramento. Addit idem, etiam si quis diceret albedinem non esse distinctam à luce, consequenter non esse illic albedinem distinctam, sed lucem solam, non posset ex hoc mysterio ullo modo redargui, sed aliunde.

INSTAT 2. Recentior Suarez. Aut in accidentibus Eucharisticis admittitur vera gravitas, aut non, si primum. Ergo distinguitur realiter à substantia, si secundum multiplicabitur miraculum, de quo non meminere Patres.

RESPONDET Ariaga, potius à communi sententia multiplicari miracula, nam admissa gravitate distincta, illa debet conservari efficienter à substantia rei gravis, non enim est qualitas quæ conservatur in subiecto ante formam substantialem, sed neq; emanat ab illa. Ergo si hæc gravitas conservatur, duplex datur miraculum nempe accidentis sine substantia servati, alterū quod sit sine causa efficienti, cum tamen Ariaga non nisi unum miraculum ponat, nempe suppleti sine causa naturali impulsus.

Commune tamen argumentum hoc, restaurari sic posset. Quia si dicatur, quod non nisi effectus gravitatis suppleatur in Eucharistia à Deo, subruitur modus arguendæ distinctionis realis accidentium Physicorum. Quod ipsum probatur, quia non alius est modus arguendæ distinctionis realis, quam separabilitas aliàs explicata, & tamen ipse fatetur, ex aliis principiis Physicis petendum id esse, cum tamen non habeatur exemplum separabilitatis, accidentis à substantia ad permanentiam accidentis, nisi in Eucharistia. Deinde non rectè per Ariagam ex Eucharistia deducitur distinctio gravitatis, quantitatis, albedinis. Ergo si ratio consulatur, & non attendatur ad phrasas Patrum, nullum accidens esse separatum à substantia panis actu, sed non nisi effectus illorum suppleri à Deo, & ad salvandas phrasas Patrum, dicam quod non doceant manere accidentia, secundum formas, sed secundum effectus illorum, dicamq; ipsa accidentia non esse separabilia realiter, nec distincta realiter, eò quod nullum sit ad hoc fundamentum, & nulla necessitas, sed esse non nisi necessitatem & fundamentum, distinguendi effectus accidentium à substantia, non autem formas accidentium.

Restaurari item posset idem argumentum; quia quodcunque fundamentum adferet distinguendi Ariaga saporem v.g. vel quodcunque aliud accidens, idq; ad sui etiam permanentiam, idem adferri potest quod distinguatur gravitas.

Restau-